

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Escri. 316 31 — Retiro 5839

Leto I.

BUENOS AIRES, 17. MARCA 1934

štev. 25

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.
LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Italijanski načrti glede podonavskih držav

Sestanek med Mussolinijem, Dollfussom in Goemboesom v Rimu - Mala antanta proti vpostavitvi monarhije v Avstriji - Italijani govore samo o gospodarskem sodelovanju

Dollfuss in Goemboes, vladna načelnika Avstrije in Madžarske, sta se odzvala vabilu, katero jim je dal sporočiti pred nedavnim Mussolini potom svojega tajnika v ministrstvu za zunanje zadeve Suvicha, da naj prideta k njemu v obiske. Mudila sta se te dni v Rimu, kjer sta imela več konferenc z voditeljem italijanskega fašizma.

Uradna poročila zagotavljajo, da je bil ta sestanek treh ministrov pred vsem gospodarskega značaja ter da so se razgovori nanašali na ojačenje trgovinskih stikov med Avstrijo, Italijo in Madžarsko, pa tudi na izboljšanje splošnega gospodarskega položaja v Podonavju. V zvezi s temi vestmi poročajo listi, da je Mussolini ponudil Avstriji prosto cono v tržaški luki, kjer da bodo lahko imeli svojo bazo tudi avstrijske trgovinske ladje. Podobne blajšave je Mussolini ponudil Madžarski na Reki. Ministri so baje govorili tudi o možnosti trgovinskega sodelovanja z državami Male antante.

Objavljeni komunikaciji nič ne govore o politični strani rimskega sestanka, vendar pa je več ko upravičena domneva, da so tvorila baš politična vprašanja najvažnejši predmet razgovorov. Ne smemo namreč pozabiti, da se je ta sestanek določil baš v času, ko so bili odnosi med Avstrijo in Nemčijo zelo napeti in ko je bilo prišlo tudi do sklenitve balkanskega sporazuma vključno temu, da ga Italija ni gledala baš z navdušenjem. Znano je, da so si diplomatje iz Rima prizadevali, da bi prepričali sklenitev tega pakta, v katerem so videli nezaželeno ojačenje vpliva Male antante in obenem oviro za italijanske ekspanzivistične težnje na Balkanu. Dejstvo, da Bolgari niso pristali na balkanski pakt, pripisujejo mnogi mešetarenju z italijanske strani.

Radi balkanskega sporazuma je italijanska diplomacija okrenila svojo pažnjo bolj proti severu: na Avstrijo in Madžarsko. Kakšni so tu italijanski načrti, tega danes še ni mogoče videti, govori in ugiba se pa marsikaj.

Legitimistično gibanje v Avstriji se je v zadnjem času močno razmahnilo in Dollfuss, ki se proglasa za velikega Mussolinijevega prijatelja, je pred nedavnim javno povedal, da je tudi on monarhist. Nekateri poučeni ljudje zatrjujejo da so priprave za povratak Habsburžanov na avstrijski prestol mnogo bolj napredovale nego na zunaj izgleda. Sedaj pa je težko misliti, da bi avstrijska vlada, ki se v zadnjem času tako močno opira na Rim, mogla mirno gledati

in celo podpirati monarhistično gibanje brez blagohotnega Mussolinijevega prikimovanja. Vemo tudi, da se je še pred nedavnim mnogo govorilo o načrtih za poroko med italijansko princezino Marijo in princem Otonom.

Princ Oto Habsburški

Torej je več ko upravičena domneva, da Italija podpira stremeljenja avstrijskih legitimistov. Tu pa nastane vprašanje: kakšne namene bi Italija utegnila imeti pri tem zopetnem dramljenju habsburgovske monarhije?

Eden izmed glavnih vzrokov tega italijanskega zadržanja bi bil gotovo ta, da bi se z zopetnim ustoličenjem Habsburžanov močno okrepiła neodvisnost Avstrije ter bi se nevarnost priključitve k Nemčiji (ki je Italiji prav tako malo simpatična kakor Franciji) za mnogo zmanjšala. Obenem pa bi se zabil med države Male antante, posebno če bi se dala za Otona navdušiti tudi Madžarska, nevaren

klin in bi se vrgla med državne naslednice močna vaba za vse one bivše Avstrijce, ki niso preveč navdušeni pristaši povojnih državnih tvorb in ki mislijo, da bi bilo vseh njihovih križev in težav konec, ko bi lahko spet zapeli: „Gott erhalte“...

Zato je razumljivo, da so italijanski načrti usmerjeni predvsem proti državam Male antante in ni potrebna posebna bistroumnost za to, da se prepričamo, o čem so mogli govoriti Mussolini, Dollfuss in Goemboes v Rimu: vse kaže, da so obravnavali možnost ustanovitve bloka, ki naj bi tvoril protiutež proti Mali antanti.

Zato je razumljivo, da gledajo v Pragi, Beogradu in Bukarešti s pazljivim očesom na italijanske načrte. Zunanja ministra Beneš in Jeftić sta tik pred rimskim sestankom odločno povdarila, da bi vsak resnejši poskus za vpostavitve Habsburžanov neizogibno dovedel do krvavih zapletljivost v Evropi. Jugoslavija in Českoslovaška sta baje že pripravili ob mejah vse potrebno za slučaj, da bi postala oborožena intervencija neizogibna. Zanimivo je tudi dejstvo, da je jugoslovanski poslanik v Berlinu pretekle dni dolgo konferiral s Hitlerjem, nakar je takoj odpotoval v Beograd. Pravijo, da je Hitler menda skušal prepričati jugoslovanskega zastopnika, da bi Mali antanti bolj konvenirala priključitev Avstrije k Nemčiji, nego pa vpostavitve habsburške monarhije.

Nekoliko čudno je zadržanje Francije, ki si baje prizadeva sprijazniti Malo antanto z italijanskimi načrti. Vest je verjetna, ker sedaj vodi francoske zunanje posle napram Italijanom

ZAVRATEN UMOR V PARIZU

V ponedeljek je bil izvršen v Parizu zahrbtnen atentat na italijanskega političnega ubežnika Francesca Clericija, aktivnega člana protifašistične zveze ter obenem člana vodstva italijanskih socialistov. Neznani zločinec je sprožil proti njemu strel iz revolverja ter nato pobegnil. Clericija je krogla zadela v srce in izdihnil je kmalu po prenosu v bolnišnico. Sumijo, da je atentat izvršil kak fašistični plačanec.

STRAHOVITA EKSPLOZIJA

V pristanišču La Libertad, v San Salvadorju, je prišlo v sredo do strahovite eksplozije: v zrak je zletelo 150 zabojev dinamita. Obenem z dinamitom so zletela v zrak mnoga skladišča v pristanišču in potopilo se je več čolnov in ladij. V mestu so vse hiše poškodovane. Eksplozija je povzročila tudi, da je začelo goreti veliko skladišče petroleja. Iz notranjosti so prišli na pomoč ognjegasci in vojaštvo. Do sedaj so našli 150 mrtvih, 100 težko ranjenih, 50 lahko ranjenih, 20 oseb pa pogrešajo.

Švedska vlada je dovolila ruski vladi 100-milijonski kredit, ki ga bodo Rusi uporabili za nakupovanje švedskih industrijskih proizvodov.

zelo prijazno razpoloženi gospod Barthou in je največja francoska skrb na evropskem kontinentu ta, da bi se Nemčija ne ojačila preveč.

Verjetno pa je, da takšno enostransko promatranje evropskih dogodkov s francoske strani ne more biti povsem skladu s koristmi držav Male antante ter da utegne postati tudi usodepolno za francoski vpliv v Osrednji Evropi. Poljska je, kakor izgleda, že ubrala samostojno pot in morda bo tudi Mala antanta začela misliti, da bi se njo utegnili biti bolj, ko bi se ozrla bolj na vzhod.

RAZNE VESTI

Delavske plače je Ford spet zvišal svojim delavcem. Določil je sedaj kot najmanjšo delavsko plačo pet dolarjev na dan, dočim je znašala doslej štiri dolarje. Ford je prepričan, da bo krize konec šele tedaj, ko bodo delavci dovolj zaslužili in se bo tako povišal konsum.

Velika demonstracija proti nemškemu fašizmu se je vršila pretekli teden v New Yorku. Dvajset tisoč oseb je protestiralo proti preganjanju, ki jih morajo prenašati židje in drugi nefašisti v Nemčiji. Ker so na zborovanju govorile tudi nekatere osebnosti, med njimi newyorški župan, je nemški poslanik Luther protestiral pri vladi, ki je pa odgovorila, da ne more kratiti ameriškim državljanom pravice do svobodne besede.

Kitajski general Čangkajšek je povabil iz Nemčije večjo skupino oficirjev, da bodo izvežbali njegovo vojsko. Tem nemškim učiteljem načeljuje general von Seeckt, katerega je pa dodeljen tudi general von Falkenhausen. Japonci so postali radi tega nezaupni, in tem bolj, ker so izvovali, da so Kitajci naročili baje v Nemčiji 5000 strojin.

Grozovitega zločinca je policija aretirala v Teheranu, glavnem mestu Perzije: na vesti ima 33 umorov.

Enajst rudarjev je zasul usad v nekem rudniku pri Beuthenu. Nesreča se je zgodila 6. marca. Takoj so začeli odkopavati zemljo, da bi rešili nesrečne delavce, a po 8 dneh so obupali, da jih bodo še našli žive, ker so zakopani rudarji, ki so prej ves čas dajali znamenja, da so še pri življenju, po preteku tega časa popolnoma obmolkli.

Ameriška vlada je bila odredila, da morajo prevažanje zračne pošte oskrbovati vojaške letala, ker baje ni bilo vse v redu s koncesijami, ki so jih bile dobile privatne družbe. Vojaški letalci pa se niso nič kaj obnesli kot zračni poštarji. V zadnjem tednu se je dogodila cela vrsta nesreč, ki so zahtevale tudi več človeških žrtev.

Fašistično stranko snuje sedaj na Norveškem bivši vojni minister Quierling. V programu ima korporativno uredbo države in druge stvari po italijanskem in nemškem vzorcu.

Dvesto Indijancev je napadlo mehiškansko mesto Michoacan, ko se je tam vršila svečanost povodom ustoličenja novega župana. V boju je padlo deset oseb.

Afero Staviski preiskujejo sedaj z veliko vnamo. V sleparije je zapletenih mnogo več oseb nego se doslej mislili. Truplo umorjenega sodnika Princeja so odkopali in ga spet raztelesili, da ugotovijo resnični vzrok smrti, ker so se v poslednjih dneh pojavila nekatera nova sumničenja. Sedaj so ugotovili, da je bil Prince najprej omamljen z nekim uspavalnim sredstvom, nakar so ga morilci postavili na tračnice, kjer ga je vlak povozil.

Kubanska vlada, kateri načeljuje Mendieta, se je odločila, da bo nastopila proti stavkujočemu delavstvu ter da bo stavke zatrla s pomočjo vojaštva.

KRVAVI DNEVI V PARIZU

Slika z izgrediv v Parizu, kjer je ljudstvo, razdraženo radi velikih sleparij, ki so v zvezi z „afero Staviski“, zahtevalo odstop Chautempsove vlade ter izzvalo krvave spopade s policijo. Ti spopadi so zahtevali, kakor znano, mnogo človeških žrtev. Francoska poslanska zbornica je imenovala posebno komisijo, ki skuša sedaj ugotoviti, kdo so bili provzročitelji prelitja krvi.

Pozdrav primorskih emigrantov iz Maribora

Maribor, dne 20. II. 1934.
Gospod urednik! —

Ob prejemu „Novega lista“ čutimo prijetno dolžnost, da Vas in vse naše rojake v Argentini toplo pozdravimo. Družni nas ista bol, bol našega človeka, ki mora zapustiti svojo rodno grudo, da si poišče kje drugod košček kruha.

Mi tu, v naši svobodni Jugoslaviji, smo vsaj toliko na boljšem, da smo po prisiljeni zapustitvi naših nepozabnih primorskih krajev prišli sem med svoje, med svoje brate, med katerimi se počutimo kakor doma. Le ena, močna in silna bol razjeda naše duše: misel na vse tiste naše rojake, ki morajo še naprej prenašati strašni tujčev jarem in trpeti najhujša preganjanja, ki postajajo iz dneva v dan nasilnejša. Ni dovolj, da nam je tujec uničil vse naše narodno delo, da je onemogočil vsako, pa še tako skromno in nedolžno narodno življenje: začel je posegati sedaj tudi po naši zemlji, s katere hoče pregnati zadnjega našega rojaka.

Ni čudno zato, če se število primorskih emigrantov v naši svobodni Jugoslaviji veča od dne do dne. Poleg inteligence, ki je bila radi nasilnega političnega pritiska že v prejšnjih letih prisiljena, da si poišče, zatočišča med nami, prihajajo zadnje čase preko meje tudi naši najbolj preprosti rojaki, naši najbednejši delavci, ki jim je fašizem s svojo sindikalno organizacijo in favoriziranjem laškega delavstva odvzel možnost najskromnejšega zaslužka. Prihajajo pa tudi med nas naši kmetje, ki jih strašni gospodarski pritisk in do skrajnosti napeti davčni vijak silita, da prepuščajo zemljo, na kateri so naši predniki postavili svoje domove, lačnemu tujcu, ki hoče iztrebiti iz naše grude vse, kar je našega.

Ob pogledu na te pojave je naša bol še večja. Tolaži pa nas vendarle misel, da so še drugod po svetu naši ljudje, ki z isto ljubeznijo mislijo na svojo domovino. Spaja nas zavest, da naš človek ostane naš, pa naj ga že kruto življenje vrže kamorkoli.

Družni nas pa tudi ista želja po vrnitvi na domačo grudo. Dasi so vzroki, radi katerih smo bili prisiljeni zapustiti svoje domove, različni, eno čutimo vsi: da nam le domovina more utešiti vse naše želje in zadostiti vsem našim potrebam. Le nasilna roka tujcev, ki je posegla med nas, nas je razkropila po vsem svetu. Zato pa mora stremljenje vseh naših emigrantov iti za tem, da tujca preženemo z naše zemlje povsod in vrnemo svojemu svojemu narodu vsak najmanjši košček naše grude, ki nam jo je tujec nasilno ugrabil, da nas na naši lastni zemlji oropa skromnega koščka našega kruha.

Te in še polno drugih misli se nam je porodilo ob prejemu in čitanju Vašega lista, katerega pojav v naši emigrantski žurnalistiki najtopleje pozdravljamo v padi, da bo tudi „Novi list“ postal člen v tisti nevidni verigi, ki spaja vse naše ljudi, naj se nahajajo kjerkoli, v tako lepo in zavidljivo celoto.

IZ PISEM NAŠIH NAROČNIKOV IN PRIJATELJEV

Pač ni treba, da bi vedno pisali uvoda k prijaznim besedam, ki jih posnemamo iz pism čitateljev „Novega lista“, katerih vrste so postale že zelo goste, pa se še vedno širijo. Veselje, s katerim naši rojaki prejema „Novi list“ in ki se izraža tudi v njihovih pismih, nam je dokaz, da smo na pravi poti, po kateri bomo tudi v naprej trdno stopali, brez cinganja in omahovanja. Prijatelj, ki se nas spomni od časa do časa, smo hvaležni za njihove vrstice, za vzpodbudne besede, pa tudi zanesljive, ki nam jih dajejo, ter za želje, ki jih izražajo in ki so nam mnogo krat dragoceni migljaji, katere prav radi upoštevamo.

Sedaj pa besedo našim naročnikom!

„.... naročnino pridem plačati osebno. Toliko v vednost, da mi ne bi lista ustavili, ker sem z njim popolnoma zadovoljen.“ (L. G., Avellaneda.)

„Tu Vam pošiljam za naročnino. List mi zelo dopade. Nisem ga mogel doslej plačati, ker so bili slabi časi, nič dela in nič zaslužka. To je bilo kakor druga vojna....“ (L. I., San Pablo.)

„Prišel mi je (Novi list) nepričakovano. Ali drago, ko da me je prišla obiskat moja najdražja prijateljica.“ (Géna. K. R., Mar del Plata.)

„....Novi list, kateremu želim obilo sreče in uspeha med našimi rojaki v tej zemlji!“ (A. S., Córdoba.)

„Oprostite zaradi kasno plačane naročnine. List mi ugaja ter verujem v njega obstoj in napredek.“ (J. R., Las Flores.)

„List se mi dopade. Če se ne poslabša, ostanem njegov naročnik.“ (J. V., Capital.)

„....Upam, da mi boste list tudi za naprej točno in redno pošiljali.“ (F. S., Montevideo.)

„Rad bi poravnal naročnino, ki sem jo dolžan plačati, pa tudi za

Oglasili se bomo radi še kaj, da Vam opišemo vsaj nekoliko naše emigrantsko delo, posebno pa naše društveno delo v okrilju našega prosvetnega in podpornega društva „Nanos“ v Mariboru.

naprej bi plačal, če mi boste hoteli poslati Novi list. Obžalujem pa, da doslej nisem imel prilike in tudi ne možnosti, da bi Vam denar odposlal. Tukajšnja pošta je že od nekdaj precej zanemarjena, sedaj pa, ko je povodenj vse razdejala, ne sprejema denarja. Semkaj pride pošta, če gre vse po sreči, vsakih osem dni enkrat. O prvi priložnosti pa bom poravnal svoj dolg. Tukaj nas je zaposlenih še precej Slovencev. Eni smo že sedmo leto tu, nekaj pa je novih. Nekateri prav radi čitajo Novi list. Ako hočete, jim ga lahko pošljete na ogled. Najlepše pozdrave vsem Slovincem!“ (F. K., Potrerillos.)

„Je že precej časa, od kar prejema Novi list, ki se mi jako dopade. O prvi priliki stopim do Vas, da poravnam naročnino.“ (V. S., Las Heras.)

„Tu Vam pošiljam za celoletno naročnino ter Vas prosim, da mi dostavite zaostale številke od I. prosinca dalje.“ (K. E., Alcaraz.)

„....ali ker se nisem nič oglasil, ste mi list ustavili, pa mi je težko. V tem priporočenem pismu Vam pošiljam naročnino za celo leto. Jaz sem z Novim listom zadovoljen.“ (T., Cinco Saltos.)

„Upam, da Vam v kratkem dobim še nekaj naročnikov.“ (L. T., Avellaneda.)

„Razgovarjajoč se z različnimi elementi najrazličnejših stanov naše mlade kolonije, sem dognal, da vsi in prav vsi so bili radostno iznenađeni, ko so prejeli prve številke novega glasila. Takšno glasilo smo že davno pričakovali in prepričani smo bili, da se nam nekoč uresniči naše želje. Končno se je le oglasil nekdanji urednik „Eдинosti“, slovenskega glasila v Trstu, ter prevzel urejevanje novorojenega Novega lista. In takoj pri prvih številkah se je moglo opaziti, da vodi list spet na roka, polna časniških izkušenj (No, to je pa že nekoliko pretirano, amigo! — Op. ur.). Nikoli se

nisem mogel strinjati z mnogimi drugimi tedniki, ki so doslej tu izhajali, ker v njih stolpčih nisem nikoli drugega našel ko dolgočasne in večkrat tudi umazane osebne polemike, ki so dosegle, kar je bilo pričakovati: propast lista. — Treba je vedeti, da za polemike in časniške prepire ni dovolj, da blati drug drugega na levo in desno, temveč potrebna je tudi pamet, prevdarnost in doslednost, kar pa nihče ni doslej upošteval pri izdajanju venomer menjajočih se tednikov. List, namenjen izseljencu, mora biti v prvi vrsti informativnega značaja. Obveščati mora izseljenca ne samo o dogodkih v domovini (marsikateri prejema namreč časniške naravnost iz domovine), temveč tudi o deželi, ki mu nudi službo in kruha. Koliko krat je marsikomu pomagano, ako ve, kakšno je gospodarsko stanje ene ali druge province, ker mnogo jih je, ki odpušajo na slepo srečo kamorkoli in pridejo običajno z dežja pod kap. — Tudi strokovne vesti, ki so zelo poučne, ljudje radi čitajo; prepričan sem, da ne bo g. arh. V. Sulčić popolnoma obmolnil in pa da se bo še kdo oglasil s kakšnimi poučnimi vrsticami. Zelo ugajajo čitateljem tudi črtice, ki izhajajo izpod peresa g. G. Juga in drugih. Prav originalne, so tudi „Beležke“, ki pa včasih le nekoliko zaidejo v mrzno do neke politične osebnosti in voditelja tujega naroda. Mnenja sem, da politika lahko brez vsake škode izostane pri izseljenških novinah. Politika naj bo za zapečkarje, mi pa v tujini ne moremo in ne smemo biti zapečkarji.

„H koncu se moram še malo začuditi, da obstajajo posamezniki, ki neumorno in neinteligentno nasprotujejo ideji Novega lista, ki skuša združiti vse Jugoslovane, posebno Slovence, pod okriljem enega samega sinje-belo-škrlatnega praporja. Večina naših društev je že uvidela potrebo vzajemnega dela, kar je

izredno hvale in posnemanja vredno.

„Le v vzajemnosti si bomo mogli pomagati drug drugemu, kar je tu, v tujini, neobhodno potrebno.“

„Ne smatrajte ta dopis za polemiko, še manj pa za kritiko, ker za to nisem merodajen; to je le mnenje, ki ga ima o Novem listu eden izmed desetisočev Slovencev, živečih pod sinjim nebom gostoljubne Argentine.“ (S. S., Capital.)

„List, katerega sem prejel že več števil, mi zelo ugaja; prosim, da mi ga redno pošiljate. Želim Vam vedno več naročnikov!“ (J. T., Berisso.)

„Jaz sem videl večkrat vaš list in sem ga tudi čital. Prvi krat, ko sem ga imel v roki, se mi je zelo dopadel. Zato vav prosim, da bi mi ga pošiljali, pa vam v kratkem dostavim naročnino za celo leto.“ (I. F., Muñiz.)

Milić in Marco aretirana

V ponedeljek ob 1.30 popoldne se je policiji posrečilo aretirati podravatelja banke „Comercial del Plata“ Tonka Milića, katerega je celila dva tedna z veliko vmeno iskala. Policaji, katere je vodil sam sodnik Ocampo, so vdrli v neko stanovanje v ulici Libertad 369 in so tam našli Milića, ki je v svileni pižami ležal na postelji ter čital neko knjigo. Odvedli so ga v zapor. Tekom preiskave v omenjenem stanovanju so našli nekatere papirje, ki so jih zaplenili, denarja pa nič; Milić je imel pri sebi samo 17 pesov. Ko ga je sodnik začel zasliševati, je izjavil, da je bil samo uradniški banke in da o sleparijah nič ne ve ter da zanje ni on odgovoren, marveč gerent Marco. Policija je ugotovila, da je Milić imel v svoji službi dva bivša policijska agenta, ki sta imela nalogo, da ga obvestita, če bi se zanj bližala kakšna nevarnost. Enega izmed teh „varuhov“ je policija prišla, pa je tako izvedela za Milićevo skrivališče. Bivši podgerent sleparske banke se je skrival na raznih krajih. Tako je nekaj dni živel v nekem hotelu na ul. Victoria s svojo priležnico, neko tipkarico, po imenu Lola Rega. Pozneje se je bil zatekel na poslaništvo republike Panama in je celo uporabljal poslaničkov zasebni avto. Diplomati bo radi tega imeli še preglavice, ker se z zadevo peča sedaj najvišji sodni dvor, ki je za takšne gospode pristojen.

Ko je gerent Marco, ki se je tudi izogibal roki pravice, čital v listih, da zvrča Milić vso krivdo samo nanj, je šel na sodnijo ter se tam prijavil. Rekel je, da je to storil zato, ker hoče, da se natančno ugotovijo odgovornosti vseh onih oseb, ki so zapletene v afero.

Milić, ki o aretaciji gerenta Marca do takrat še nič ni vedel, je v sredo sodniku na dolgo in široko razlagal, da je nedolžen in da nanj ne pade nobena krivda. Marco pa je drugačnega mnenja in vprav zato se je sam prijavil — tako zatrjuje — policiji.

Javnost z zanimanjem pričakuje nadaljnji razvoj preiskave v tej sleparski aferi.

Naskok na socialistične stanovanjske hiše „Karl Marx-Hof“ na Dunaju

DENARNA NAKAZILA

Pri nas lahko nakažete kakršnokoli vsoto in ni Vam več treba, da bi prosili za dovoljenje, kakor je bilo prej predpisano.

Nakazila izvršujemo po prostem tečaju, in sicer

BRZOJAVNO
Z ZRAČNO POŠTO
Z NAVADNO POŠTO

NAŠA HRANILNICA

sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih primerno obrestuje — Nudi Vam popolno varnost za Vaše prihranke

Vprašajte še danes za pojasnila!

Dal Vam jih bo

Slovenski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Uradujemo od 8.30 zjutraj do 7. ure zvečer

Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires

Krojačnica

Leopold Ušaj

Calle GARMENDIA
števil 4973

kjer boste našli najboljšo postrežbo in solidne cene

Prvovrstno delo

ARGENTINSKE VESTI

IZIDI VOLITEV

Štetje glasov, oddanih tekom poslednjih državnoborskih in deloma občinskih volitev v republiki, se še zmerom nadaljuje. V glavnem mestu imajo še vedno ogromno večino socialisti, dočim se za drugo mesto borijo radikali in „concordancia“.

V nedeljo so se vršile volitve v San Luisu in San Juanu. Potekle so mirno in se nobena stranka ni oglasila z resnejšimi pritožbami.

FALIRANA RAZSTAVA

Kakor smo svoj čas že javili, se je bil zbral v preteklem letu neki odbor, ki je hotel organizirati potujočo razstavo argentinske industrije. Organizatorjem se je posrečilo, da so dobili zaslombo raznih industrijalcev in trgovcev, pa so radi tega najeli holandsko ladjo „Gelria“ ter jo dali preurediti tako, da bo odgovarjala namenu. Ladja je imela obiskati vsa važnejša svetovna pristanišča ter tam razkazovati argentinske proizvode. Obenem so organizatorji vabili turiste, naj iskristijo priliko ter se odpravijo na prijetno in poučno potovanje okrog sveta.

Ko je radi novih valutnih naredb argentinske vlade močno padla vrednost argentinskega denarja, so organizatorji naskočili vlado, da ima jo nepredvidene velike zgube ter da se njihovi načrti ne bodo mogli izvesti, če jim država ne bo priskočila na pomoč. Vlada, ki je že prej obljubila svojo moralno zaslombo, je izjavila, da je pripravljena kriti tudi to nepričakovano zgubo. Vse je bilo že lepo napeljavano, potniki so se bili že vkrcali, parnik je imel že odpluti, ko so se nepričakovano pojavile komplikacije.

V mestu so se začele širiti razne vesti, ki so povzročile, da je bila na ladji izvršena preiskava in da je

vlada poslala svoje uradnike, da **PREDSEDNIK BANKE „De LAS AMERICAS“ ZAHTEVAL SODNIJSKO INTERVENCIJO**

Predsednik banke „De las Américas“ g. José Castellano se je pretekli četrtek obrnil na trgovinskega sodnika dr. Gardijo s prošnjo, naj odredi sodnijsko intervencijo za omenjeni denarni zavod, kjer je pred dvema mesecema prevzel predsedništvo upravnega sveta. Gospod Castellano navaja v svojem spisu, da ga je presenetilo dejstvo, da je bil eden izmed ravnateljev banke aretiran, ker je osumljen soudeležbe pri aferi banke „Comercial del Plata“, pa tudi to, da je sodnija odredila preiskavo. Želi, da sodna oblast intervencira, da se ugotovijo morebitne odgovornosti ter se zaščitijo koristi vlagateljev in drugih klientov banke na način, da bodo lahko še nadalje imeli zaupanje v ta zavod, čigar položaj je, glasom zagotovil g. Castellano, soliden.

Knjigovodje pa so izsledili še lepšo zadevo: ugotovili so, da je organizacija razstave s finančne strani zelo pomanjkljiva ter da bi poleg onih 300.000 obljubljenih pesov, ki jih je vlada že obljubila, organizatorji morali pozneje zahtevati še nadaljnjo pomoč od 700 tisoč pesov. Vse kaže, da so bili organizatorji pripravili vladi prav za prav nekako past. Odrinili bi bili na potovanje in ko bi se nahajali na polovici poti, bi vlado postavili pred alternativo: ali nam date denar, ali pa bosta trpela dobro ime in ugled Argentine.

Ko je vlada videla kako je in kaj, je brž odtegnila moralno zaslombo in obljubljeno denarno pomoč nepoštenim organizatorjem. Ladja ni odplula, zamotane štrene pa bo moralo sedaj odvozljati sodišče, pred katerim so nekateri potniki in podjetja že vložili tožbe.

LEP USPEH HRIBOLAZCEV

Skupini italijanskih hribolazcev, katere je spremljal tudi neki argentinski častnik, se je posrečilo priti na vrh gore Aconcague, visoke 7040 metrov. Na višni 6.400 metrov so hribolazci našli truplo nemškega raziskovalca Parkerja, ki se je bil pred devetimi leti odpravil proti vrhu, a ga ni bilo več nazaj.

Sokolsko Društvo „La Paternal“

Priredi dne. 8. aprila t. l. (na Belo nedeljo), v dvorani „XX Settembre“, v ulici Alsina 2832, ob 16. uri popoldne

VESELICO

s sledečim sporedom:

1. Orkester: Koračnica;
2. Foerster: „Naše gore“, mešan zbor;
3. Ludowig: „Angelčkove sanje“, klavirska točka;
4. Real-Ferner: „TRIJE VAŠKI SVETNIKI“, kmečka burka v 3 dejanjih.

Po končanem sporedu se bo vršila, kot po navadi, prosta zabava s PLESOM, pri katerem bo sviral društveni orkester.

K številni udeležbi vabi vso cenjene rojakinje in rojake

ODBOR.

Delo Patronata

Potom urada Jugoslovanske izseliške zaščite so bili zaposleni tekom preteklega tedna naslednji rojaki:

Seirčević Luka, Franteović Ante, Mučić Mile, Antonjevič Martin, Horvat Luka ter Vuk Ante kot težaki, Baznik Janez in Marčić Josip kot „chapisti“; Mlinarič Ante kot tapeznik.

Četvorici najpotrebnejših je patronat dal male denarne podpore.

Poziv Slovincem iz Córdobe in okolice

Pripravljalni odbor za ustanovitev slovenskega podpornega društva v Córdobi poziva tem potom vse slovenske rojake iz córdobskega mesta in okolice, naj se udeležijo sestanka, ki se bo vršil dne 25. marca ob 4. uri popoldne v restavraciji „Zagreb“, calle Lima 507, kjer se bo govorilo o stvareh, ki so v zvezi z ustanovitvijo organizacije z zgoraj označenim namenom. Potrebno je, da se sestanka udeležijo čim več naših Slovincem. — Podpisani: Ivan Gorše, Peter Žagar, Josip Solč, Ivan Jagodič, Josip Francetič, Ivan Maver, Anton Savorn, Ivan Škof, Martin Pusich, Jakob Golobič, Fran Levstek, Josip Kobe, Franc Kobe, Martin Maver, Alojz Francetič, Josip Svigelj in Jožef Esbacher.

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

18. marec — tiha nedelja — slovenske božje službe po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

19. marec — ponedeljek, zapovedan praznik svetega Jožefa, delavca, Zaščitnika vesoljne Cerkve, slovenske božje službe kakor ob nedeljah: ob deseti dopoldne sveta maša s slovenskim petjem in slovensko pridigo, ob štirih popoldne pa križev pot in litanije svetega Jožefa z blagoslovom.

20. marec — torek — smrti dan Marijinega očeta svetega Joahima.

21. marec — sredo — spomin svetega Benedikta, velikega reformatorja in pospeševalca samostanskega življenja, ki je umrl v slavnem benediktinskem samostanu Monte Cassino. — Zapovedan postni dan: pritriganje v jedi.

22. marec — četrtek — spomin svetega škofa Pavla, ki ga je, kakor pravijo, apostol Pavel krstil in na svoji poti v Španijo postavil za škofa v francoskem mestu Narboni ob španski meji.

23. marec — petek — spomin žalostne Matere božje. — Zapovedan postni dan: pritriganje v jedi in zdržnost mesnih jedi.

24. marec — sobota — spomin svetega nadangela Gabrijele, ki je Mariji oznanil spočetje Sina božjega.

25. marec — cvetna nedelja — sveta maša na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih, ob pol desetih pa blagoslov oljk, procesija in latinsko petje pasijona, svetopi-semskega poročila o trpljenju Jezusovem kakor nam je je popisal apostol in evangelist sveti Matej. Popoldne ob štirih križev pot in litanije z blagoslovom.

CERKVENA KRONIKA

V samostan očetov salezijancev je vstopil Franc Češnovar. Mlademu di-jaku želimo vso srečo na njegovi dolgi poti do redovnih obljub in duhovniškega posvečenja.

V Gospodu je zaspal Franc Vidovič in bil pokopan na pokopališču Chacarita. Naj v miru počiva!

DRUŠTVENIVESTNIK

PROSTA ZABAVA V SOKOLU „LA PATERNAL“

V nedeljo, dne 25. marca t. l., se vrši, kot po navadi, v prostorih Sokola „La Paternal“, običajna domača prosta zabava s plesom. Začetek ob 17. uri. Sokolsko društvo se je pretekli mesec preselilo v nove prostore v ulici Luis Viale 1746, to je dve kvadri od Gaone po ul. Donato Alvarez.

Se priporočamo za obilno udeležbo Odbor.

Iz córdobskega društva „Iskre“ V društveni vesti, ki je poročala o občnem zboru društva „Iskre“ v Córdobi, treba citirati pravilno: Blagajnik: Karol Gregorič; blagajničarka: Draga Gregorič.

Veselica s plesom

Italijanski delavski dramatični krožek nam sporoča, da bo priredilo v nedeljo, dne 25. marca t. l., v dvorani „XX Settembre“, Alsina 2832, veliko veselico s plesom. Sodeloval bo tudi pevski zbor D. K. D. „Ljudski Ode“, ki bo odpel nekatere pesmi. Na vzporedju so drama „Wiva Rambolet“, monolog, solo-spevi i. t. d. Sviral bo izbran orkester tekom sporeda, pa tudi pri plesu, ki bo zaključil veselico. Vstopnina: \$ 1.00 za moške, 0.50 za ženske. Vsak udeleženec bo dobil brezplačno srečko za dve punčki, ki se bosta žrebali. Prireditelji vabijo na udeležbo tudi slovenske delavce.

DROBNE VESTI

Židje, ki študirajo na nemških univerzah, bodo tam smeli polagati doktorske izpite samo, če se bodo prej odpovedali nemškemu državljanstvu. Tudi vojsko so Nemci začeli „čistiti“; odslovili bodo vse oficirje in podčastnike, ki so židovskega pokolenja.

Japonska torpedovka „Tomozuro“, na kateri se je nahajalo 100 mož posadke, se je potopila tekom manevrov v bližini otoka Goto. Rešili so samo nekaj mornarjev.

Ogromen zemeljski usad, skoro poldrug kilometer širok in tristometrov dolg, ki se pomika z visokega hriba proti Gaggiu Montanu, v Italiji, je povzročil ogromno škodo. Podrl je deset hiš in uničil obširne vinograde in polja. Ljudje so se pravočasno rešili.

SLOVENSKA GOSTILNA

CALLE TRELLES 1167 BUENOS AIRES

(Pol kvadre od Gaone 2400)

ZBIRALIŠČE NAŠIH ROJAKOV OBŠIRNI PROSTORI TER IGRIŠČA ZA KROGLE IN KEGLJE

Ples vsako nedeljo - Domača - postrežba - Zmerne cene

- Vsak rojak je dobrodošel -

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Bueons Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-žarki ter jim analizira kri in seč

Konzultacije in analize brezplačno

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ŽENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

PROSLAVA OBLETNICE

KARAGJORGJEVE VSTAJE

Dne 15. februarja so v Jugoslaviji proslavljali 130. obletnico dogodka, ki je velike važnosti v zgodovini srbskega naroda in s tem Jugoslovnanov vobče. Tistega dne je namreč minulo vprav sto trideset let od kar je v vasi Orašcu, v Šumadiji, veliki narodni zbor soglasno izbral Karagjorgja — Črnega Jurija — za svojega vodjo v započeti vstaji proti turškim tlačiteljem.

Tej vstaji je bil dal povod takozvani „pokolj knezov“. V začetku leta 1804 so bili janičarji začeli pobijati uglednejše srbske moške, ker so bili baje izvovali, da se v beograjskem pašuljaku pripravljajo upor. Upali so, da bodo vstajo proti turškim oblastem preprečili, če bodo pomorili voditelje. In pokolj se je začel. Ni se pa izvršil s takšno naglico, da bi nekateri vodje ne bili ugnani rešiti se pravočasno ter organizirati vstajo, pred katero so se morali janičarski poveljniki zateči v beograjsko mesto. Uporniki so sklicali narodne poglavarje na zborovanje in tu je bil za voditelja izbran starešina Karagjorgje, preprost kmet, a odločen mož, ki je začel veliko borbo proti Turkom. S svojo vojsko je zavzel Beograd in druge trdnjave ter v nekaj letih pregnal Turke s srbske zemlje, uredil in opremil vojsko, imenoval sodnike, ustanovil šole — skratka: ustvaril je srbsko državo, pa ga zato po pravici imenujejo „Očeta Srbije“.

EMIGRANTI IZ JULIJSKE

KRAJINE V ZAGREBU

Dne 18. februarja se je vršil v Zagrebu občni zbor tamošnjega emigrantskega društva „Istre“. Za predsednika je bil spet izvoljen znani istrski rojak Ivan Stari, odborniki pa so: Bran Baf, upokojeni šolski nadzornik; Anton Černeka; Josip Dobrila, drž. uradnik; Ante Iveša, novinar; dr. Milan Kajin, banski svetnik; Ivan Motika, akademik; Ciril Peroša, drž. uradnik; Petar Smolica, delavec; dr. Viktor Višnjevec, zas. uradnik; Jakob Vivoda, višji drž. uradnik; Željko Vižintin, obrtnik; Ivan Zović, učitelj; Nikola Zuccon, delavec; Stanko Žerjal, trg. pomočnik.

V nadzorništvo so: Ivan Bačić, zas. uradnik; dr. Dušan Jakac, zdravnik; Matko Macuka, gradbenik; dr. Just Pertoto, zdravnik, in Nikola Velčić, zas. uradnik.

BODOČE ZASEDANJE MEDNARODNE TRGOVINSKE PARLAMENTARNE KONFERENCE

Vrhovni svet „Mednarodne trgovinske parlamentarne konference“, medparlamentarne ustanove, ki se je osnovala pred 20 leti, je sklenil, da se bo prihodnji kongres vršil v Beogradu od 16. do 20. septembra tega leta. Ob tej priliki bodo posetili Jugoslavijo ugledni parlamentarci iz vseh važnejših držav. Po končani konferenci si bodo gostje ogledali Zagreb, Split, Dubrovnik, Sušak, Ljubljano in Bled.

VELIK VSESLOVANSKI PLES V BEOGRADU

V nedeljo, dne 18. februarja tek. leta, se je vršil v Beogradu tradicionalni ples Kola srbskih sester.

Ta ples je letos nad vse lepo uspel, ker so se ga udeležile tudi zastopnice bolgarskega ženstva, ki so prejšnja leta izostale. Vršil se je, kakor običajno, velik defilé narodnih noš vseh slovanskih narodov. To je morala biti pestra slika za oko! Tudi kraljica Marija, ki je otvorila ples s kolom, je bila v narodni noši iz Knjaževca.

Prisotne so bile zastopnice slovanskih žena iz Češkoslovaške, Bolgarije, pa iz vseh krajev naše države: Iz Ljubljane, Maribora, Kranja, Zagreba, Kralovca, Splita, Šibenika iz Skoplja, Sarajeva itd. Neko dekle v živo pisani nošnji je predalo kraljici lepo izdelano veliko krono iz pšeničnega klasja.

SLEPARIJE Z AGRARNO REFORMO

„Sarajevsko afero“, kakor imenujejo sleparije, izvršene v škodo države pri izvajanju zakona o agrarni reformi v Bosni in Hercegovini, so pretresali 21. februarja in naslednje dni v narodni skupščini. Iz poročila, ki ga je podal referent imunitetnega odbora (to je odbora, ki proučuje, ali naj skupščina izroči sodišču poslanca, ki je obdolžen, da je izvršil kaznivo dejanje) je razvidno, da je bila država oškodovana radi teh sleparij za približno 20 milijonov dinarjev, ker so nekateri brezvestni funkcionarji določali za razlaščena zemljišča mnogo večjo vrednost nego so jo imela v resnici.

V afero je zapleten tudi poslanec Kadić. Leta 1929 je bil prodal neko zemljišče za 24 tisoč dinarjev, lani pa je isto zemljo spet kupil za 40 tisočakov, ker je zavohal „kupčijo“: dobil je namreč za to zemljišče od države nič manj ko 1.523.000 dinarjev! Slične sleparske operacije je izvršil tudi z drugimi zemljišči.

Razni govorniki so v narodni skupščini ostro obsodili vse one, ki so zapleteni v te sleparije, ter so zahtevali, naj se krivci strogo kaznujejo. Obenem je neki poslanec predlagal, naj bi se izdelal strog zakon za pobijanje korupcije.

Kakor smo že svoj čas poročali, je narodna skupščina sklenila, da se obtoženi poslanec Kadić preda sodišču.

LJUBLANČANI IN PARAGRAFI V PRETEKLEM LETU

Ljubljanska policija je objavila poročilo o svojem delovanju v letu 1933. Iz zanimivih podatkov, ki jih vsebuje objavljena statistika, podajamo tu nekatere, ki kažejo v koliko in v kakšnih slučajih so ljubljanci imeli opravke s paragrafi v preteklem letu:

Ovadb zaradi kaznivih dejanj je bilo lani vložnih 16.054.

Javnih nasilstev, med katere spadajo napadi na varnostne organe, je bilo 27. Deliktov zoper spolno moralo beleži policijska kronika samo 37. Umora sta bila lani v Ljubljani dva, od teh 1 detomor. Precejšnje pa je število težkih telesnih poškodb, ki so se in se še bodo obravnavale pred okrožnim sodiščem. 57 ljudi jo je izkupilo v pretepih in napadih. Požiga beleži statistika dva, vendar obena osumljencema sodišče ni dokazalo krivde. Ropov je bilo v Ljubljani lansko leto 17. Večino od teh so zakrivali brezposelni. Napram lanskemu letu so se tatvine razmeroma malo pomnožile. Bilo jih je lani 1839, narastle pa so poneverbe, ki jih je bilo lani 132. Večinoma so poneverjali ljudje, ki jim res ni bilo treba. Tudi goljufije so se pomnožile in to precej zaradi cvetoče kupčije s hranilnimi knjižicami. Ponarejevalcev in razpečevalcev ponarejenega denarja je policija lansko leto prijela 5. Zaradi političnih zločinov in prestopkov je bilo lani prijetih 887 oseb. Vidi se, da je lansko leto policija dobro stopala na prste beračem. Kar 1359 jih je prijela, od teh največ z dežele in južnih krajev države. 317 je bilo nesrečnih deklet, ki so zašla na spolzko pot prostitucije.

Avtomobilisti, kolesarji in drugi vozniki so se v preteklem letu dobro postavili, 3760 je bilo ovadb zaradi prestopkov cestnopolijskega reda in uredbe o zaščiti javnih cest in prometa na njih. Tudi iz te številke je razvidno, da se je policija krepko borila proti brezobzirnosti zlasti kolesarjev. Nočni mir je tudi lansko leto precej trpel. 1418 je bilo vinskih bratcev, ki niso znali iti tiho domov in so okolico preveč glasno opozarjali nase.

Škoda, ki so jo povzročili tatovi, roparji in goljufi, znaša 1.967.341 Din. Povrnjenih pa je bilo 1.214.925 Din.

V preteklem letu je policija poslala iz Ljubljane 1182 oseb. Odgovorov pa je bilo 95.

VESTI S PRIMORSKEGA

NESREČE Z VOJNIM MATERIALOM

V Ločniku pri Gorici se je dogodila težka nesreča, katero je povzročilo od vojne ostalo razstrelivo, ki ga je v mnogih naših krajih v bližini nekdanje fronte še precej.

Fabij Sfiligoj, star 51 let, je popravljal latnik pred hišo in pri tem uporabljal cev napolnjeno z želatino. Cev se je radi udarca razpočila, razmesarila Sfiligoja, ubila Marcelo Jakin staro 40 let in Alojzijo Prinčič staro 27 let iz Kozane v Brdih, ki so se ravno v tistem trenutku peljale na kolesih po cesti, katera gre tik Sfiligojeve hiše, nadalje je bila ranjena njegova hči v rame. Prednji del hiše je močno poškodovalo in gotovo bi ubilo tudi njegovo ženo, če bi bila v hiši, a je slučajno tisti trenutek šla k sosedu.

*

Smrtna nesreča radi eksplozije vojnega materiala se je zgodila tudi v Vrtojbi. Devetak Ivan, star 47 let je opravljal na svojem vrtu pomladanska dela in je z motiko zadel ob granato, ki ga je na mestu ubila. Kdaj bo konec teh nesreč? Zakaj se vlada tudi za te stvari nekoliko ne pozanima in ne organizira kako „battaglio“ za nabiranje streliva?

TEŽKI ČASI ZA PRIMORCE

Vasi Vrtojba, Bukovina, Dornberg, St. Peter, Vogersko in druge, so gospodarsko popolnoma na tleh. Boben poje dan za dnem. Tako je samo na Vogerskem šlo v zadnjem času za majhen denar na boben pet kmetov, samih premožnih in nekaj dobro stoječih. Med njimi so tudi Marvin, Baltram, Žižman, Gregorič in drugi. Lepi sadovnjaki, v katerih so gojili zlasti breskve, propadajo. Ljudem se tudi ne splača truditi, ker imajo z njimi samo zgube. Posestva je pokupila večji del šempeterske posojilnice. Večina teh premožnih kmetov je propadla radi tega, ker so podpisovali menice

Tudi kronika samoumorov je razvidna iz policijske statistike. 24 oseb si je prostovoljno vzelo življenje, poizkušanih samoumorov pa je bilo 21.

Večjih požarov je bilo v Ljubljani lansko leto 16, nezgod in nesreč pa 181.

in poroštva za kredite, ki jih je nudil Instituto Credito Fondiario, za obnovo po vojni uničenih krajev. Medtem pa so pridelki in ostalo padli in kmetje niso zmogli več plačevati prevzetih obveznosti. V kratkem času je ravno cena vinu na debelo padla od 2.50 na 1 liro in še nižje, a sadje je zgubilo skoro vsako vrednost radi konkurence laškega sadja. Ker je položaj izseljencev tudi obupen, so ljudje doma, privezani kot sužnji na nekdanj lastnih domovih.

Na Slapu, pri Podmelcu, je koncem preteklega leta prišlo na boben posestvo Tomaža Lukmana, po domače Ravbarja, ki je imel tudi trgovino. Sedaj pa je napovedana dražba tudi pri Viktorju Krivcu, po domače pri Štrukljevi, čigar posestvo je že opolnoma zadolženo, dasi je bilo še pred par leti popolnoma brez dolga.

KARABINERJI UBILI ČLOVEKA

V Markotinih na Labinščini so karabinerji ubili dne 8. februarja t. leta seljaka Matijo Stemberga, starega 48 let; sprožili so vanj tri strele iz puške. Stemberg je bil že nekaj časa duševno bolan tako, da je občinski zdravnik bil že vse pripravil za to, da ga bodo odvedli v umobolnico. Ta nalog so imeli izvršiti občinski sluga in karabinerji. Predstavili so se v hiši nesrečneža ter ga hoteli izvesti s sabo pod pretvezo, da ga kličejo na karabinersko postajo, kjer da mu imajo nekaj povedati zaradi penzije. Kakor pišejo italijanski listi, se Stemberg ni dal pregovoriti, marveč je prišel iz hiše s sekuro v roki ter da je začel groziti. Tedaj pa so se čuli trije strel in revež se je zgrudil mrtev na tla. Karabinerji se izgovarjajo, da so se bali, da bo Stemberg počil brigadirja, ki se je nahajal z njimi, po glavi, pa da so v silobranu sprožili puške.

ARETACIJE IN OBSODBE

Pri Hotederšci je bil aretiran Viktor Minkuš, ki je hotel brez potnega lista v Jugoslavijo.

Marij Kristjančič iz Podgore je bil obsojen na tri mesece zapora in na 2000 lir globe, ker je bil šel brez potnega lista v Jugoslavijo.

Milko Trpin, star 22 let in doma iz Grgarja, bo moral sedeti šest mesecev, ker se ni pravočasno prijavil k naboru.

DVA POŽARA

V Volčjdragi je zgorela hiša Josipa Merljaka. Škodo cenijo na 15.000 lir. V Ravnici pri Grgarju pa je požar upepelil gospodarsko poslopje tamošnjega posestnika Rudolfa Rijavca in znaša škoda 80 tisoč lir.

SMRTNA KOSA

Smrt je pobrala v Trstu A. Rebečka, upokojenega svetnika.

Po daljši mučni bolezni je umrl v Velikih Zabljah krojaški mojster Filip Merkelj, star 58 let, znan da je na okrog kot dober in vester krojač. Za njim žalujejo žena in pet otrok.

Clínica Médica "SLAVIS"

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović

Vestno zdravljenje notranjih, želodčnih, živčnih, srčnih in vseh spolnih bolezni

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatorij za ženske, ki jih zaupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

ŽUPNIK, KI OPRAVLJA

POLICIJSKO SLUŽBO

Iz Vodice smo že poročali, da se je vrnil domov Martin Rupena, ki je bil aretiran radi Arnaldovih drevesc obenem z Juriševičem, katerega je čakala v tržaških zaporih smrt. Ko se je Rupena vrnil na svoj dom, so mu zabijali, da se ne sme oddaljiti iz vasi. Zanimivo je, da so ga oblasti postavile pod nadzorstvo tamnega župnika. Vsako jutro se mora Rupena zglasiti pri župniku, da ga s tem prepriča, da še ni nikamor ubežal.

KAKO IZKORIŠČAJO NAŠE LJUDI

Naši ljudje, ki so že pred leti ostali brez domačih listov, kateri so jih obveščali tudi o vseh važnih zakonih, naredbah, o davkih itd., se sedaj nikakor ne znajdejo v vseh obveznostih, katere jim vsiljuje država. Ne vedo koliko davka morajo plačati, niti kakšnega ne in kaj šele kdaj. Zato ni nič čudnega če zamude roke in temu sledi kazen in tudi dražba. Seveda se ljudje v takih slučajih obračajo na advokate. Ti pa prav neusmiljeno odirajo ljudi. Zračunavajo si stroške in ostale take in kmete, kljub vsemu, tudi sami tirajo na dražbo, za prav malenkostne vsote. Znan pa je tudi slučaj, ko so bili samo advokatski stroški dveh dražb, ki so se vršile istega dne v neki vasi goriške okolice, 5.500 lir, dočim je bila celokupna izdra-

Iz Severne Amerike

V Chicagu je umrl dr. A. Biankini v 72. letu starosti. Bil je po poklicu zdravnik in je bil na glasu kot odličen Jugoslovian. Med vojno je bil svetovalec predsednika Wilsona pri njegovem programu za samoodločevanje narodov. Kralj Aleksander ga je bil leta 1919 odlikoval za njegove zasluge z redom sv. Save.

Težka nesreča se je dogodila v Lorainu, Ohio. Iz neznanega vzroka je začelo zgodaj zjutraj goreti v hiši rojaka Franka Serežina. Družina je še spala. Požar je takoj objel vso hišo. Z velikim naporom je Fr. Serežin spravil ženo in tri otroke iz goreče hiše. Mislil, da se nahaja v goreči hiši še starejši sinček, ki je pa medtem že sam ven pobegnil, je skočil rojak Serežin še enkrat v hišo, a ga ni bilo več nazaj. Poklicani gasilci so se mnogo trudili, da bi ga našli, a je bil ves njihov trud zaman. Potem, ko so požar omejili, so našli rojaka Serežina z električno svetilko v roki mrtvega. Žena nesrečnega rojaka se nahaja v bolnišnici, otroci so zdravi. Rojak Frank Serežin je bil splošno priljubljen pri vseh naših ljudeh, dober gospodar, poštenjak in zaveden Slovenec.

Žbena svota brez stroškov 15.000. Pri tem so vsi advokati skupni in edini.

Dollfuss pregleduje vladne čete po zatretju vstaje.

GVIDON JUG:

NA BELI CESTI

Bela, prašna in razvožena cesta se je vila med cordobskimi "sierrami". Kolovoz je bil tako globok, da je segal že do gležnjev. Najbrž je ob nalivih tekla voda po njem in ga še bolj izpirala. Ponokod je bila cesta zasekana med strmima pečina, ki sta viseli grozljivo in navpično nad prelazom. Ob deževnem vremenu se je pogostoma odkrnil sklad skal in zdrknil z zamolklim bobnenjem v globino.

Po tej cesti, ki se je blestela v jutranjem solncu, se je zibal voz z ogromnim kolesoma. V oseh je škripalo.

Na belem, žganem apnu, naloženem do vrha, je sedel voznik s črnim, širokokrajnim klobukom, v sivih, širokih hlačah in v srjaci z zavihanimi rokavi. Na nogah, visečih z voza, je nosil rujave, ponošene copate. V ustih, skoro docela pokritih s črnimi in gostimi brkami, je imel "chalo", cigareto iz domačega tobaka, ovitega v tanke koruzne liste. Nos mu je bil nekoliko zakrivljen. Pod gostimi, strlečimi obrvmi je gledalo v svet dvojje mehkih, smejočih se oči. Izpod navzgor zavitega klobuka je silil na čelo koder, ki je dajal njegovemu obrazu nekaj porednega, skoro otroškega.

"No, Zaino", je nagovarjal "gaucho" konja, ki je stopal s povešeno

glavo ob levi strani ojesa. "Tak lep dan je danes, ti pa tako zaspan! In ti, Overo, mu moraš seveda delati družbo! Le čakajta, takoj vama bom razgibal leno kri!"

Segel je po biču ter zamahnil v zraku, da je počilo. Konja sta odskočila, stresla grivo in čvrsto potegnili.

"Jaz poznam žavbe za takšne bolezni", je dejal voznik smeje in pokazal dve vrsti belih, svetlih zob. "Kajpak, da jih poznam. Drugače smo si pa dobri prijatelji, kajne-da?"

Počil je spet z bičem, da je rezko odmevalo od bližnjih skal.

Solnce je bilo toplo. Z bližnjih trat, ki so bile živozelene, kot sveže oprane, je prihajal vonj po divjih tropičnih rožah, da je skoro bolela glava. Med travo so rastle bele lilije; krvavordeča "estrella federal", ki je spominjala na madeže sveže prelite krvi; "flor de ceibo", podobna karminastim zvončkom, in beli cveti eksotičnih kaktej.

Divje čebele so brenčale nad vozom in se spuščale v dolino, kjer je žuborel gozdni potok. Šumenje potoka je bilo včasih jačje, včasih slabše, kakor da bi zasnil pa se hipoma zopet spomnil svoje dolžnosti. Na nekem drevesu je tolkla žolna svoj tok, tok, kot čevljar, ki nabija podplat.

Čisto daleč, v ozadju, so bile visoke "sierrae" nad katerimi so krožile velike, črne ptice: orli, kralji teh višin in gospodarji teh gora.

Voz se je ustavil. Odtod je šla cesta navzdol v naglem padcu. "Gaucho" je skočil z voza, snel verigo in zavrl kolo. Potem je zopet ravna cesta in voz je spet tekkel mirno in počasi svojo pot.

Voznik je izvlekel iz kamežole "chalo", jo prižgal in vsrkal s slastjo sladki modri dim. Nekaj zrnce tobaka, ki so se mu bila prilepila na ustnice, je odlepil z jezikom in jih izpljunil.

"Kako je že rekla Virginija?" se je vprašal voznik tako glasno, kakor da je vprašanje bilo namenjeno komu drugemu.

"Da, je dejala, ko boš pustil enkrat to neumno igro na "tabo" in konjske dirke, se bova poročila. S svojo pridnostjo dobro zaslužiš, pa si le vedno raztrgan in brez denarja, ker ga zaigraš. Nobena punca te ne bo imela rada, pa tudi če bi bila na pol slepa in hroma; kaj pa šele jaz, ki sem tako brhka!"

Tako je dejala. Res, lepa je ta "chinita". Srednje postave, nekoliko okrogla, lepih, polnih rok, oči črnih ko oglje in obsenčenih z dolgimi trepalnicami, pa v beli perkalasti obleki z zelenimi rožami. Zgornji del obleke, s trikotnim izrezkom, komaj zakriva bujne prsi. Kadar se nasmehne, se ji pokažeta na rdečih licih globoki luknjici.

"Juuhuhuhuj", je zavriskal "gaucho", da je odmevalo od vseh skal. Konja sta napela ušesa in zamajala z grivo.

"Ta punca bo moja", si je prisegal voznik. "Ampak pustiti tekme z mo-

jim Zainom, to je pa le prevelika žrtev. Ta Zaino naj bi, torej, ostal doma, on, ki je najhitrejši v vsem kampamentu? Ampak, Virginija, kaj naj pa delam? "Tabo" naj tudi pustim! Potehtaš jo v roki, postaviš eno nogo pred drugo in zaženeš kost. Natančno dva in pol krat se obrne v zraku, pa se zapichi s svojim železnim robom v zemljo. To je užitek! Vidiš oči drugih, ki vise na tvoji roki in spremljajo polet kosti v oni lahni eliptični črti. Kajpak, včasih dobim, včasih zgubim.

Kdo bi pa hotel igrati z menoj, če bi vedno dobil? Prav tako malo bi me brigala ljubezen, če bi jo dobil povsod. Nič je ne bi štel. Zato imam pa tako rad Virginijo, ker je tako trdna in nedosegljiva. To bo "gaucho" zate, Omar. Hm, vprav nekaj takšnega si vedno želel."

Nebo je bilo jasno in zrak čist, le pod vozom se je dvigal prah. Čez cesto je švigal velik, zelen kuščar in se skrnil v travo.

Nenadoma je obšel Omarja čuden, neprijeten občutek, ki ga ne bi mogel popisati. Ni vedel, kaj je pomenilo, tako nerazumljivo se mu je zdelo. Bilo je, kakor da je čez solnce legel oblak in ga zakril za hip.

A nebo je bilo jasno in nikjer ni bilo videti meglice: Niti tam, na vrhuncih "sierr", ki so imeli ob deževnih vremenih okroglo, vlažno tiaro.

"To nekaj pomeni", je dejal Omar zamišljeno. Vlekel je pa cigareti in jo grizel nemirno.

Restavracija "Vuono"

LAVALLE 940 - U. T. 35-4205

Prvovrstne italijanska kuhinja
Ugodnosti za bankete

ZMERNE CENE

Zapomnite si naš novi naslov

"NOVI LIST"

Buenos Aires

Lavalle 341, Escr.316

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

JARMIENTO 1017
ORDINIRA ob 10 do 12 i 14 do 20 SATI

(Konec v nasl. številki)

DRUGI PIKNIK SLO- VENCEV V CORDOBI

V nedeljo, 4. t. m., se nas je zbrala mala skupina članov D. K. D. "Iskre" in smo se odpravili na izlet v prosto in veličastno naravo. Naš cilj je bila čedna vas Ungillo, kjer imajo tukajšnji kapitalisti svoja poletna prebivališča, ki so mala nebesa na tej za nas tako revni zemlji.

Nebo je bilo zastrto s tanko, megljeno pajčevino; bil je kot nalašč pravi dan za izlet na deželo.

V dobrem razpoloženju in v trdni veri, da bomo spet preživeli nekaj uric v prijetni in veseli družbi, daleč od mestnega šuma in hrupa, smo stopili na bližnjem vogalu v avtobus, o katerem smo vedeli, da nas bo popeljal tja in nazaj za samo \$ 1.40. To ni mnogo, če človek pomisli, da ga vozilo popelje mimo pravega zemeljskega raja, dasi ta raj ni last preprostega delovnega ljudstva.

Ko smo imeli mesto že nekaj kilometrov za nami, smo opazili ob straneh ceste prekrasne vile z lepimi vrtovi, polnimi najlepšega cvetja in kašatih dreves, med katerimi je bilo videti, tu pa tam, kamenite in marmornate kipe. Vozili smo se skozi nebeško lepo vas. Na nekem vrtu smo opazili vsakovrstne živali, od slona do najmanjše divjačine; na prvi pogled je bilo videti, kakor da je žival v resnici živa, bil pa je le mrtev zverinjak: pravi zoološki vrt. poln kamenitih živali, izdelanih v naravni velikosti. Postavila jih je roka delavca — umetnika. Tam, iz zadnjega konca ogromnega vrta, je gledal iz košatih dreves prekrasen dvorec z vsem svojim sijajem in razkošjem. Vas ta cirkus, z dvorcem vred, je — kakor smo med vožnjo izvedeli — last nekega večkratnega milijonarja, ki je po rodu Italijan.

Po enourni vožnji skozi prelepo pokrajino, smo srečno prispeli do našega cilja. Tudi solnce je bilo med tem prisijalo izza pajčevine v vsej svoji veličastni krasoti.

Izstopili smo ter se oglasili pri nekem našem rojaku, ki ima že več let mizarško delavnico v omenjeni vasi. Sprejel nas je z veseljem in nas odpeljal na svoj stan, v leseno barako, kjer biva s svojim svakom. Skupno delata in živita — skoro bi rekel — samotarsko življenje. Pod žalujo na dvorišču, v senci njenih vej, smo v resnici preživeli več veselih uric v prijetni družbi naših gostiteljev. Po zajtrku z dobrim „pršutom“ in izvrstno vinsko kapljico so se nam razvezali jeziki. Radiola našega gostitelja je tudi vestno opravljala svojo službo; pela, kričala, pa tudi zasvirala nekaj naših jugoslovanskih komadov. Tudi slikarja so povabili, da nas je vrgel na papir, le žal da ni bil pravi mojster v svoji stroki; vsi smo se jezili nanj, kot da nas bi bil moral po sili narediti lepe in mlade, čeprav imamo nekateri že po štiri križe in še več na svojih grbah.

Po obedu smo tudi mi začeli delati konkurenco radiu; sicer je bila res prava škoda, da nismo imeli med nami pravega in dobrega basista, no pa smo vkljub temu zapeli marsikatero narodno in nerodno pesem.

Za petjem je prišla na vrsto tekma: 1. skok v višino, 2. skok v daljavo ter, 3. moč zobov (navpično privzdigovanje stolic in drugih predmetov). Teh tekem so se udele-

žili le mlajši tovariši in ne oni od starih križev.

Okrog 4. popoldne smo si šli nekoliko ogledat vas. Pot nas je privedla do nekega hotela, kjer ima lastnik tudi veliko „pileto“, kamor se hodi kopat stari in mladi, moški in ženske. Omeniti moram, da tam v bližini ni nobene večje reke, ki bi lastniku delala konkurenco. „Pileta“ mu vrže v poletnem času mnogo stotakov. Vstopnina za moške in ženske je 80 centavov, otroci pa plačajo pol pesa.

Tudi par naših tovarišev plavačev se je odpravilo, da se bodo merili z drugimi narodi v plavanju. Dovolil sem si izraziti mnenje, da jih mika v še precej mrzlo vodo bolj zaradi nežnega spola nego zavoljo plavanja, pa so skoro zamerili mojim odkritosrčnim besedam, dasi so bile resnične.

Naši vrli plavači so se še precej dobro izkazali v plavanju, vsa čast jim! V skoku z nekaj nad tri metre visoke deske pa so jo polomili; ženske in celo otroci so jih prekosili. En sam tovariš je zbral toliko poguma, da je sledil s skokom v globino neki povodnji vili, drugi pa je z deske previdno zlezel spet navzdol po lestvi, v veliko zabavo vsem navzočnim, posebno dečkom in v dnim vilam, ki so se mu od srca smejale. Tudi od nas je moral, reče, požreti marsikatero opazko.

Naveličani gledati plavače in plavalke, smo krenili na dvorišče omenjenega hotela, pa smo pri umetni kapljici iz cordobske pivovarne čakali na naše vrle tekmovalce, ki so jo čez dobre pol ure žalostni primahali iz one tako usodne „pilete“. Na pol zmrzli, s počrnlimi ustnicami in plavimi nosovi, kot da so prišli pravkar iz sibirske zime, so nas po kratkem iskanju vendarle našli. Prve besede, ki so jih drgetaje izgovorili, so bile v opravičevanje. Govorili so kakor najboljši in sloveči svetovni odvetniki. Vso krivdo so vrgli na presneto „pileto“ in na mrzlo vodo. Ko so se ti naši junaki nekoliko ogreli ter prišli spet k sebi, smo skupno izpraznili še par steklenic piva in pri tem reševali razne naše vesele in žalostne probleme.

Noč je nastopila. V hotelski dvorani je začel svirati orkester lepe komade. Gosposki parčki so se začeli sukati, mi pa smo morali misliti na povratek, kajti ura je šla že proti deveti.

Napotili smo se z našima gostiteljema do njune barake in vzeli še nekaj za pod zobe, ker je želoдец, ko je človek na deželi, vedno prazen. Po prigrizku smo stopili na ulico in potrpežljivo čakali na avtobus. Med tem pa smo še eno zapeli; vprav ko smo končali poslednjo kitico, je pridrdralo naše vozilo. Še en pozdrav gostiteljema. Poskakali smo v voz ter se med bliskanjem in grmanjem odpeljali proti Córdoba.

Srečno smo prispeli na svoje stanovanje in baš o pravem času, da smo ubežali velikemu dežju.

Tudi ta izlet bo prav gotovo ostal vsem udeležencem v neizbrisnem spominu, posebno pa našim vrlim plavačem.

A. M.

LETNIH \$ 5.—

ni mnogo za dober in zanimiv list velikega formata

NAROČITE SE!

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih.

JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA" — Sava Jovanović
San Martín 608, Buenos Aires

SMRTNI PLIN NA MORJU

Časopisna poročila poročajo o novih vojaških iznajdbah Japoncev, ki se z vso vnemo pripravljajo na vojno. Poročila vele:

Na vzhodni japonski obali je obširen zaliv, ki pa je bil tri dni zaprt vsem ladjam, ki plevejo mimo. V teh treh dneh je japonska mornarica v tem zalivu preizkušala najnovejša vojna sredstva, ki naj vojno na vodi napravijo še bolj grozno, kakor je bila doslej. Pri poizkusih sa bili navzočni visoki častniki generalnega štaba in sam načelnik japonske pomorske bojne sile. Poizkusi so se posrečili v „splošno zadovoljnost.“ Čeprav je bila vsa zadeva strogo tajna, je vendarle nekaj posameznosti prišlo v javnost. O teh posameznostih sedaj poročajo ameriški listi.

Najprvo so preizkušali čisto nove vrste podmorski čoln, ki je tako zgrajen, da more v najkrajšem času z minami pod vodo tako zapreti pot v luko vsaki ladji, da ne more nobena ladja skozi in da min ne odtrga nobena še tako močna struja.

Drug poizkus je bil ustvariti nad morjem tako meglo, da ne bi služila le za obrambo kakor doslej, ampak tudi za napad, kar je čisto novo. Najvažnejši pa je bil tretji poizkus z novo iznajdbo, ki so jo prvič poskušali. Iznašli so namreč nov smrtni plin, ki je učinkovit le na morju. Plin je brez barve in brez duha. Na morje ga spuščajo letala, ki lete čisto nizko nad morsk gladino. Ko pride plin v dotiko v morsk vodo, začne delati v zvezi z nekaterimi sestavinami morske vode nov plin in nove pare, ki so po učinku podobne dosedanjemu plinu za soljenje. Kdor pa bi tega plina požrl kaj več, mora umreti. Tudi ta plin ima torej v prvi vrsti napadalni značaj, ker med posadke sovražnih ladij prinaša zmedo, smrt in pogubo. To so vsekakor malo človekoljubne iznajdbe.

HOTEL

PENSION VIENA

SANTA FE 1938 BUENOS AIRES

U. T. 44 Juncal 5207

Oddajajo se lepe zračne sobe z

zdravo in domačo hrano od \$ 2.—

dalje.

Posamezen obed \$ 0.70

Postrežba prijazna

Klijentom se preskrbi tudi dobra

služba.

DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI

Rojakom in rojakinjam se pri-

poroča.

E. KRAVANJA

NEMIRI NA DUNAJU

V dunajski okolici so se vršili hudi boji tekom poslednje državljanske vojne v Avstriji. Dollfusove čete naskakujejo socialistične postojanke

Clínica Médica "Brown"

ZDRAVI:

SPOLNE BOLEZNI: Kapavico in sifilis

KRVNE BOLEZNI: Slabo kri in obnemoglost

ŽELODEC: Črevesne bolezni, kislino in bolezni na jetrih
Kostne bolezni, revmatizem, bolezni nosa, ušes in grla,
živčne bolezni in glavobol, nadalje vse

ZENSKÉ IN OTROŠKE BOLEZNI

X-žarki, ultravioletni žarki in diatermija
Laboratorij za krvne analize

Sprejemamo: od 10. do 12. in od 15. do 21.
Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

PREGLED SAMO 2 PESA

Almirante Brown 1039

POZOR!

KROJAČNICA NA PATERNALU
(nasproti postaje)

NANUT in ŠAURIN

KROJAŠKA MOJSTRA

se priporočata cenjenim rojakom

Najboljše blago. Solidno delo in nizke cene. Zadnje novosti.

WARNES 2191

BUENOS AIRES

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost
Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

Konzultacije brezplačno

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ZENSKÉ

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Spezializirani zdravniki, diplomirani na tukajšnjih in na inozemskih univerzah sprejemajo od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

ŽENSKI KOTIČEK

NEKAJ O DIHANJU

Marsikomu se bo zdelo čudno, če rečemo, da pljuča sama prav za prav ne diha, marveč da je njihova vloga pri dihanju le bolj trpna. I-majo sicer dovolj prožnosti, da se stisnejo, kadar zrak vsaja, a pre-malo, da bi se sama od sebe razširila. Za to skrbi zrak, ki prične vha-jati vanje, čim se prsni koš razširi. S to razširitvijo nastane namreč v prsni praznini, ki zaradi nižjega no-tranega pritiska vsesava zrak. To se dogaja avtomatično pod vodstvom dihalnega centra v možganih, toda človek lahko tudi zavestno poveča svoje dihanje.

Pljuča morejo sprejeti naravno le toliko zraka, kolikor znaša njih po-

Elegantna promenadna obleka

stornina, in ta je odvisna od širine prs. Širina prs pa se da vsaj v letih, ko človek še raste, povečati in s tem se razširijo tudi pljuča. V zrelih letih se razširitev prs ne da več doseči, nasprotno, s starostjo izgube tudi svojo prožnost. Vse, kar se da v teh letih napraviti, je torej to, da se prsim ohrani prožnost.

To se lahko zgodi na več načinov, najlažje pač z rednim gojenjem sporta, zlasti teka, skakanja in plavanja. Takšen sport zaposluje pljuča čez normalno dovolj da jim ni treba še posebnih dihalnih vaj. Človek za normalne potrebe tudi dovolj pravilno diha, da ne potrebuje posebnih postopkov za primere, kadar svoja pljuča malo bolj obremeni. Vendar so ljudje, ki svoja pljuča stalno bolj obremenjujejo, n. pr. sportniki, pevci, igralci, poklicni poklicni govorniki ali ki sploh ne znajo pravilno dihati, in takšnim ljudem so dihalne vaje seveda potrebne.

Na vsak način ne škoduje nikomur, če izvaja za boljše izobličanje prsnega koša v mladih letih in za ohranitev njegove prožnosti v zreli dobi kombinacijo pljučnih in dihalnih vaj, t. j. poleg pametne gojitve raznih sportov, ki močneje obremenjujejo pljuča, tudi vaje, ki izboljšujejo tehniko gibanja in utrjujejo pomožnega mišičevja.

Migljai za hišne gospodinje

Kadar peremo fine čipke moramo primešati milnici nekoliko sladkorja. Tako postanejo nekoliko trde in ko jih zlikamo so kakor nove.

Pozimi moramo večkrat sušiti v stanovanju ali na podstrešju perilo, ki pa rado porumeni. To lahko preprečimo ako dodamo plavilu pest soli. (P. B.)

ZA NAŠE KUCHARICE

SADNA POGAČA

Iz 10 dkg masla, 15 dkg moke, 2 žlice smetane, 6 dkg sladkorja, 2 rumenjakov, limonovih lupinic in nekoliko limonovega soka napravi-mo na deski gladko testo. Lahko mu dodamo za nožev konico pecivnega praška. Razvaljaj testo na tenko, položi na pekač, da visi testo neko-liko čez robove ter potrosi s sa-čjem (jabolka, hruške, breskve itd.) Na sadje natrosi nekoliko sladkor-ja sipe. Šest dkg masla mešaj z 2 rumenjaki, 3 žlicami sadkora in s 5 dkg ribanih mandeljev. Počasi primešaj sneg 4 beljakov, pomaži s tem čez sadje, upogni robove testa ter speci svetlorumeno.

POLENTINA

Šest celih jajc tepi z 22 dkg sladkorja nad ognjem, dokler se ne začne kaditi in zmes naraste. Odvzemi od ognja in vtepaj dalje, dokler se ne ohladi. Raztopi 18 dkg sirovega masla in med vtepanjem ga po kan-cih dodaj (hladnega) prejšnjemu. Nazadnje prideni po malih žličkah 20 dkg moke. Da torta dobro uspe, ne smeš prenehati s tepenjem, dokler ni vse dobro premešano. Do-daj še limonove lupine in vaniljo. Lahko prideneš nekoliko pecivnega praška. — Ni dvoma, da te bo roka bolela, radi tepenja, boš pa imela to zadoščenje, da si bodo vsi, katerim boš to servirala, lepo rumeno spečeno in potrošeno s sladkorno sipo, obilnili vseh deset prstov.

Nova spomladanska moda v Evropi

POIZVEDOVANJA

Konzularni oddelek tukajšnjega jugoslovanskega poslaništva išče izseljenca Fortunata Burića. Javi naj se osebno ali pa naj se pismeno zgloši v konz. uradu ul. Charcas 1705.

Buenosaireska kronika

Roparski napad

V soboto popoldne so se neki neznanzi priplazili v malo trgovinico, ki je bila last 84 letne starke Rose Zito, v ul. Gascón 1396. Starko so roparji napadli, jo zvezali, ji zamažili usta, jo vrgli na tla ter začeli iskati, če bi našli kaj denarja. Starka je bila namreč na glasu, da je petična; govorili so o njej, da je pred nedavnim dobila neko dedščino iz Italije. Ko so vse prebrskali, so jo brž odkurili. Pozneje je prišla v prodajalno hišna oskrbnica; ker je ni videla, jo je začela klicati, odgovora pa le ni bilo. Stvar se ji je zdelala sumljiva, pa je radi tega obvestila policaja. Tako se je zgodilo, da so prihiteli oblasti in našle starko mrtvo. Zdravnik ni mogel ugotoviti, ali je reva umrla od strahu ali pa radi zadušitve. Uvedli so preiskavo. Aretiranih je bilo doslej že več oseb, a so jih morale oblasti izpustiti, ker se je izkazalo, da niso bile udeležene pri tem roparskem napadu.

Bombe v kinematografu

V kinematografu Standard, n. ul. Corrientes 2067, so predvajali preteklo soboto nekatere filme, ki so prikazovali razne slike is ruske revolucije. Tekom zadnje predstave so nekateri neznanzi začeli metati med gledalce vžigalne bombe, ki so povzročile veliko paniko. Ljudstvo je drlo proti izhodu, pa je bilo radi velike gneče mnogo oseb ranjenih. Prihiteli so ognjegasci in policaji; prvi so takoj pogasili nekatere stolice, ki so se bile vnele, drugi pa so začeli stikati za napadalci, ki so jo pa bili že odkurili. Oblasti so ugotovile, da so ta atentat izvršili pristaši neke tukajšnje nacionalistične stranke.

NAZNANJAM

cenjenim rojakom, da sem prevzel dobroznano

Gostilno

z igrišči in kegljiščem (cancho) v ul. Donato Alvarez 2251 Buenos Aires

Točim dobra vina in prvovrstno pivo. Priporočam se za obilen obisk. ALOJZ KANDUS Lastnik

Z nožem ga je napadel

V bolnišnici Alvarez je umrl v nedeljo Antonio Taris, 24 let star, poročen, radi izkrvavitve. Tekom pre-pira s tovarišem Zuccarom je bil namreč zadobil globoko rano z nožem, in sicer na nogi. Nož mu je pre-rezal žilo. Zuccaro, ki je tudi težko ranjen, se sedaj zdravi v bolnišnici, ko bo pa okreval, bo moral pred so-dnika.

Tok ga je usmrtil

Ko je v nedeljo, okrog 8. ure zve-čer, 7 letni Bruce Hovard Green, stanujoč v ul. Bahía Blanca 4171, hotel postaviti novo žarnico v sobi, ga je prešinil elektriški tok in ga takoj usmrtil.

S kamiona je padel

Na križišču ulic Avda. del Traba-jo in Curapaligüe, sta se trčila v ponedeljek popoldne avtobus šte-70 in neki kamion mestnih ognjegascev. Voza sta se udarila s takšno silo, da je kuhar Segundo Moure, ki se je vozil na ognjegaškem vozilu, pa-del na tla in prišel pod kolesa, pa je radi hudih poškodb takoj izdihnil. Na svojega gospodarja je streljal V ulici Sanchez 2261 je Manuel Carneyro, razpečevalec kruha, spro-žil dve krogli iz samokresa proti svojemu delodajalcu A. Pelletero in ga težko ranil v prsa. Do krvavega spora je prišlo, ker je Pelletero iz-

Moderni časi: vodo ne nosijo več na glavi, na rokah ali ramenih.

ganjal Carneyra, kateri je bil prej pri njem uslužben, iz stanovanja. Ranilca so aretirali.

Ustrelil ga je

V ponedeljek je Pedro Lopilato ali Lafitano, hlapec pri Aspiru Fran-ciscu, star 39 let, v hlevu, na ulici Sarmiento 1997, ustrelil nekega Pe-dra Marinettija, starega 36 let, ko je ta zahteval, da mu vrne posojeni denar. Ker je Lafitano to odklonil, je Marinetti potegnil nož ter nasko-čil dolžnika. Ta pa zagrabi samo-kres ter odda na nasprotnika dva strela, katera sta bila smrtonosna. Težko ranjenega Marinettija so od-dali v ital. bolnišnico, kjer pa je re-vež kmalu ranam podlegel. Lopilata pa je policija od komisarije 9 are-tirala ter ga oddala sodišču.

PRVA SLOV. ZOBNA KLINIKA

Malabia 418, na križišču s Triunvirato U. T. Darwin 4504 Kombinacija tramvaja in podzem. železnice Lacroze, postaja Canning Krone, mostovi in popravila Delo zajamčeno — Cene zmerne Ordinira od 9. do 12. in od 14. do 22. Ob nedeljah od 9. do 15. M. Pavlusiak

KROJAČNICA P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom Buenos Aires Monte Dinero 901 FOTO "DOCK SUD" Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah MARKO RADALJ Specialist v modernem slikanju. Facundo Quiroga 1275. Dock Sud

NAJCENEJŠE VOZNE LISTKE

za v Jugoslavijo in Italijo ter iz teh držav v Argentinijsko boste našli pri

Compañía General de Pasajes

"TRANSOCEAN"

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 631

Edina pomorskoplovna agencija vaših rojakov Ne bo Vas prevarila, niti izkoriščala

DENARNA NAKAZILA

izvršujemo brez prošnje, najceneje in hitro Na nas lahko naslovite pošto in Vam jo mi dostavimo Svoji k svojim! Uradujemo od 8. do 19. ure

IVO M. DRINKOVIĆ IN DRUG

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

IZKUŠENA SLOV. BABICA

diplomirana v Pragi in Bs. Airesu ter specializirana za vse ženske bolezni. De-luje že 25 let, bivša babica v bolnišnici J. Fernández

Filomena Beneš Bilek

Calle Lima 1217, 3 kvadre od Plaza Constitución — U. T. 23 (B. Ord.) 3339

FRANC KRAŠOVEC:

Izgledi jugoslovanske izvozne trgovine v Južno Ameriko s posebnim ozirom na Argentinijo

(Nadaljevanje)

II.

Načenjam vprašanje: Ali je dana možnost za razmah jugoslovanske izvozne trgovine v Južni Ameriki? Na temelju svojega 20 letnega izkustva v tem delu sveta vam kar najsvečaneje zagotovem: Dana je! Odvisno je samo od tega, kako se stvar vzame v roke. In še en pridržek moram navesti: ta možnost je dana samo za nekatere jugoslovanske proizvode, ne pa za vse. Kateri so ti proizvodi, bom v poznejših poglavjih natančno navedel.

Neki velezaslužni gospod, narodnogospodarski delavec, ki je še s pokojnim dr. Krekom oral ledino, mi je pisal: „... tu, v kamniškem okraju, je po vojni vzcvetel cel venec industriji. Prepričan sem, da bi te predmete: tekstilije, železninarske izdelke, slamnike itd. z velikim dobičkom lahko izvažali v Južno Ameriko, saj si je na pr. naša slamninarska obrt pridobila celo severno-ameriški trg.“

To je vse prav, lepo in čedno, da ste se Slovenci tako povzpeli v industrializaciji. Ti vaši proizvodi si lahko osvojijo prav prominentno mesto v mejah jugoslovanske države, za izvoz pa pod vsakim pogojem niso. Treba namreč upoštevati, da se bodo slovenski industrijski izdelki na južnoameriškem trgu morali postaviti na junaški megalan s proizvodi narodov, ki imajo močeno razvito industrijo, kakor Angleži, Severnoamerikanci, Nemci, Italijani itd. Zato je bila moja posebna skrb, od končane svetovne vojne dalje, da sem proučeval naše domače proizvode, primerjal njih kakovost in ceno s proizvodi drugih narodov, pa vam bom na temeljih teh izkustev — „sine ira et studio“ in po najboljši vesti — sporočil, kaj je godno za južnoameriški trg, in kaj ni. Naročal sem, po vojni, na stotine vzorcev iz Slovenije in ostale Jugoslavije ter nisem štedil v ta namen ne truda in ne časa, da sploh ne omenjam denarnih izdatkov, ki bi v dinarjih znašali marsikak tisočak. In dasi sem moral izločiti marsikateri predmet, ki bi se človeku, kateri ne pozna tukajšnjega trga, zdel ugoden za izvoz, jih je ostala, hvala Bogu, še prav lepa vrsta.

Da pa bomo Jugoslavlani uspeli na tukajšnjem trgu se proizvodi, ki jih bom pozneje navedel, moramo ta trg poznati, pa bomo v to svrhu preštetali naslednje glavne točke:

1. Kakovost blaga
2. Cena
3. Konzumna zmogljivost argentinskega trga
4. Doba izvoza
5. Prezentacija
6. Način natovornjenja v Trstu ali na Sušaku
7. Organizacija trgovine.

III.

KAKOVOST

V vsem, kar se je doslej dovažalo semkaj iz Jugoslavije, se je kakovost silno podcenjevala. Za vso Južno Ameriko, brez izjeme, velja: Od dobrega najboljši! Za manjvrednimi proizvodi tu sploh ni povpraševanja, in če se že manjvredni proizvod razpeča, se razpeča brez zaščita in s škodo za dobro ime.

Južna Amerika zahteva glede kakovosti blaga samo prvovrstne produkte (za „Schundware“ tu ni trga, pa naj bo še tako po ceni). In pri prvovrstni kakovosti cena nima posebne vloge: tu radi drago plačajo, le da je blago prvovrstno. Za tukajšnji trg je naravnost tipično, da se dražji prvovrstni predmeti lažje prodajo ko ceneji. (Tozadevne psihološke študije mi to vsak dan potrjujejo. Bil sem na pr. na veliki četrtek pri nekem trgovcu detalistu, ki prodaja kolonialno blago. Vstopi

policijski stražnik (ki zasluži komaj 180 pesov mesečno) ter zahteva polenovko. Trgovcu mu ponuja polenovko s kostmi (Graeten) po \$ 0.80 kg, a kaj še! Stražnik zahteva polenovko brez kosti in jo rad plača po \$ 1.40 kg.)

Glede kakovosti se je v stari domovini mnogo grešilo pri onih maloštevilnih proizvajalcih, ki so se doslej pošiljali semkaj. Pri trdkih, pri kateri sem sodeloval, smo prejeli iz Slovenije fižol, ki je bil star. Ne rečem, da se to godilo zvednostjo vodstva trdke, ki je fižol dobavljala, krivda je bila najbrž na strani kakšnega nastavljenca, ki si je mislil: za Argentinijo je vse dobro. Seveda pa je razumljivo, da gre nekulturna postrežba na rovaš trdke.

Na kar vas posebno opozarjam, je to, da morate Slovenci, v domovini, svoje mnenje o Argentiniji temeljito spremeniti. Nikarte misliti, da smo tu še napol-Indijanci, ter da strašimo naokrog s perjem na glavi! Argentinijska je v marsičem bolj kulturna in bolj civilizirana ko marsikatera evropska država, saj je do polovice naseljena po starokulturnih evropskih narodih: Špancih, Italijanih, Nemcih, Francozih, Angležih itd. Argentinijska ima na pr. za dva milijona manj prebivalcev nego Jugoslavija, pa ima osem univerz, vsako s 5 do 6 fakultetami; kdaj jih bomo Jugoslavlani imeli toliko?

V hudi zmoti je oni, ki misli: „Saj za Argentinijo je vse dobro!“ Da, bilo bi, ko bi tu poznali izdelke in proizvode enega samega naroda. Dejstvo pa je, da vsi civilizirani narodi sveta danes tekmujejo, kako bi zavojevali južnoameriški trg. In Južna Amerika je pri tem tako plemenita, da jim ne reče: „Najboljše blago in najnižja cena“, marveč „najboljše blago in temu primerna konkurenčna cena“.

Razni tukajšnji uvozniki so se mi pritoževali, da jim je bil poslan prvovrsten vzorec, pošiljatev pa je bila potem kakovostno mnogo manj vredna. To je nekulturnost: takšen dobavitelj proda enkrat dva krat pa ne.

Tu, v Argentinijski imamo zelo agilnega stavbenika A. Gobiča, ki je doma iz Hrvaškega Primorja. Mož je pravcati „self made man“ ter se je z lastno pridnostjo povzpeli do velikega ugleda in lepega blagostanja. Posebno ga upoštevajo velikanske nemške stavbinske družbe v Buenos Airesu, ki mu poverjajo izvršitev ogromnih stavb, tako da nimam najmanjšega povoda da bi dvomil o njegovih izjavah. G. Gobič, torej je pred nekaj leti naročil par vagonov strešne opeke iz Vrhnike. Blago, ki sem ga imel sam priliko videti, kvalitativno nikakor ni odgovarjalo vzorcu. Poleg tega je prišlo 20 od sto blaga razbitega, ker je bila opeka natovornjena na palubi, pa so po njej najbrž skakali mornarji in izseljenci. Gradbenik je bil tako ozlovoljen, da ni pozneje več obnovil naročila pri istem podjetju. Prvo naročilo je placiral v Sloveniji iz rodoljubja, a ko je videl, kako so mu postregli, je bilo tudi tega rodoljubja, konec, kar je pri praktičnem trgovcu oz. podjetniku več ko razumljivo.

To naj bo samo en primer, ki naj nas pouči, kako ne smemo delati, ako hočemo zavojevati tukajšnji trg. Navedel bi lahko še mnogo slučajev, ki sem o njih slisal ter jih tudi sam ugotovil, pa bi takšno podrobno navajanje bilo samo nepotreben balast za list in za bralca. Jedro tega poglavja je: da Argentinijska, in z njo ostala Južna Amerika, sprejema samo kvalitativno najsolidnejše blago in ga temu primerno tudi rada plača.

(Dalje)

ZA KRATEK ČAS

A, tako

Polica: „Kaj pa se vam je zgodilo, mamica, da ne morete hoditi?“
Ženica: „Padla sem na zledenem tlaku.“

Polica: „Pred čigavo hišo? Do tičnega posestnika si takoj zabeležim, da bo kaznovan.“

Ženica: „Baš pred rotovžem sem padla.“

Polica: „Mamica, tam morate pa paziti, da ne padete...“

IZ STARIH, ZLATIH ČASOV

Odhod na ženitovanjsko potovanje

Povratak

Konec pisma

„...Ljubi starši, s tem zaključujem svoje pismo, kajti imam tako mrzlo noge, da ne morem več držati peresnika.“

Iz starih časov

Za časa stare Avstrije je bilo v Ptujtu mnogo nemcev, a še več nemškutarjev, ki niso hoteli govoriti slovensko. Takrat se je zgodilo, da je nekemu kmetu iz okolice poginil konj. Kmet se je podal v mesto po konjederca in na poti srečal takšnega nemškega gospoda.

Gospod, ki je videl kmeta tako hitrega, ga je vprašal v znanem spodnještajerskem nemškem narečju: „Bohin?“ (Kam?)
Kmet: „Je že „hin“. Tam za plotom leži.“

Gospod: „Bos?“ (Kaj?)
Kmet: „Ni bil bos, na vse štiri je bil podkovan.“

Gospod: „Du bist ajn ezel.“ (Ti si osel.)

Kmet: „Nisem bil jezen, žalosten sem pa bil.“

NAJBOLJŠI SPORT ZA DEBELUHARJE

Sloviti proučevalec človeške presnove prof. Karl von Noorden je že pred leti dokazal, da ni jahanje nobena zdravilna metoda zoper debelost, kajti konj postane morda mršav, debeluh pa ohrani svoje kilograme. Stresanje trebuha ga namreč napravi lačnega. Tudi masaža sama ne odpravi toščice. Iz takšnih dejstev, ki bi jim lahko dodali še nešteto primerov iz raznih sportov v ilustracijo, sledi, da gibanje samo na sebi brez stroge diete navzlic obilnemu znojenju ne napravi človeka vitkega.

Debelušniku s šibkim srcem in slabotnim mišičevjem bo sportno udejstvovanje celo prej škodilo. Prof. Zunitz je pokazal s poskusi, da je med vsemi gibanji debeluhom še najbolj priporočiti hojo po ravninah. Če nočejo s sportom škodovati svojemu zdravju, naj vsak dan ob primerni dieti v ravnini prehodijo eno ali dve uri in tako bodo v kakšni četrti leta izgubili do 10 kg. Potem si lahko izberejo kakšen lahek sport, ki jih bo v zvezi z zmernim življenjem obvaroval nove toščice.

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče

slovenske knjige:

- Baukart: Slovenski Robinson, povest, trdo vez. 1.20
Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
Gangl: Sin, drama trdo vez. 1.80
" Beli rojaki, črtice. . . 1.50
Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
" Pastirjeva nevesta, povesti in romance, trdo vez. 1.60
Jug: Izseljenec. 1.50
Kellermann: Tunel, roman. . 2.—
Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman. 1.50
Pugelj: Zakonej, trdo vez. . 1.80
Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev. 0.90
Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
Sič: Narodne noše. 2.—
Šilih: Nekoč je bilo jezero, bajka, trdo vez. 3.—
Vašetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. . . 2.—
Zorec: Pomenki. 1.20
" Zmote in konec gospodične Pavle. 1.20
Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. . . 2.50
Tolažba dušam v vicah, molitvenik. 1.50
Marija kraljica src, molitvenik. 2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

VREDNOST DENARJA

Računali so v četrtek

po tečaju	prostem	uradnem
za:		
100 dnarjev	9.40	8.67
100 lir	34.30	31.67
100 šilingov	73.75	—
100 mark	159.—	146.75
1 funt šterl.	20.40	18.84
100 fr. frankov	26.30	24.31
100 čsl. kron	16.90	15.89
100 dolarjev	401.—	369.50

Optica "La Moderna"

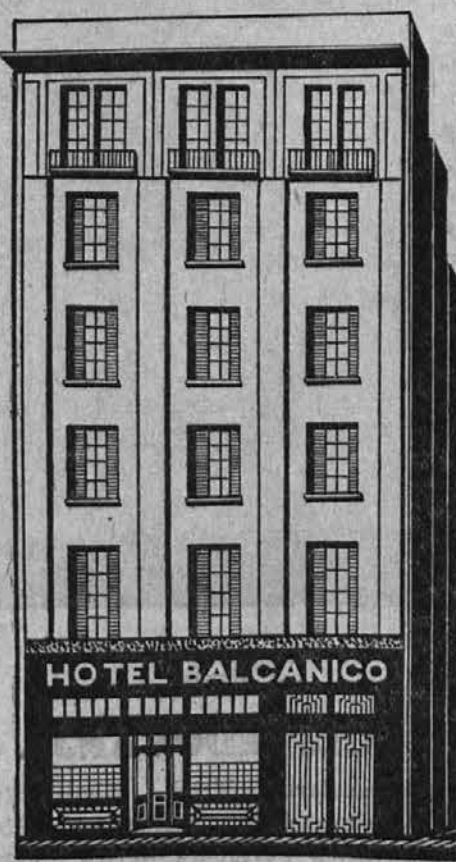
S. LEVACOV

Buenos Aires

Avenida San Martín 2575

Diplomiran optik. Pregled brezplačen.

Vsakovrstne fotografske potrebščine.

Hotel Balcánico

Lastniki bratje Veljanoviči
25 DE MAYO 724
Buenos Aires

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvovrstna postrežba in zmerne cene

Restaurant "Europeo"

Edino znano shajališče naših rojakov v mestu
Prvovrstna postrežba na evropski način
Od 17. marca dalje bo sviral vsak dan

POPOLN TAMBURAŠKI ZBOR

kakršnega naši rojaki še niso imeli prilike slišati v Južni Ameriki. Ob spremljevanju tamburice se bodo pele naše pesmi. Za obisk se priporočata vsem slovenskim rajnikom

DIVIĆ IN BASTIĆ
Lastnika

RECONQUISTA 542

U. T. Retiro 31 - 3895